

Τμήμα Γεωργίας

Υπουργείο Γεωργίας,
Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος

Εμπορία φρέσκων φρούτων και λαχανικών

Εισαγωγή

Το Τμήμα Γεωργίας είναι η αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή της νομοθεσίας που διέπει τις προδιαγραφές εμπορίας φρέσκων φρούτων και λαχανικών, συμπεριλαμβανομένων των πατατών προς κατανάλωση. Οι προδιαγραφές εμπορίας περιλαμβάνουν μια σειρά από **ποιοτικές απαιτήσεις και απαιτήσεις παρουσίας και σήμανσης** των φρέσκων φρούτων και λαχανικών που διατίθενται προς πώληση στην ντόπια αγορά.

Η παρούσα έκδοση δεν αποτελεί νομικό έγγραφο ούτε αντικαθιστά την ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία που προβλέπει τις προδιαγραφές εμπορίας των φρέσκων φρούτων και λαχανικών. Στόχος της είναι η διευκόλυνση των εμπλεκόμενων στην αλυσίδα διάθεσης φρέσκων φρούτων και λαχανικών ώστε να υπάρξει πλήρης συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία. Τονίζεται ότι ο έλεγχος συμμόρφωσης με τη σχετική νομοθεσία και τήρησης των προνοιών της είναι ιδιαίτερα αυστηρός. Σε περίπτωση διαπίστωσης, από τους αρμόδιους για τον έλεγχο Λειτουργούς του Τμήματος Γεωργίας, οποιασδήποτε παρατυπίας, η αρμόδια Αρχή θα προχωρεί στην επιβολή νομικών μέτρων.

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΦΡΕΣΚΩΝ ΦΡΟΥΤΩΝ ΚΑΙ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ

Οι προδιαγραφές εμπορίας που διέπουν την εμπορία φρέσκων φρούτων και λαχανικών βασίζονται σε νομοθεσία η οποία έχει εναρμονιστεί με το κοινοτικό κεκτημένο και εφαρμόζεται από το Τμήμα Γεωργίας. Ο έλεγχος συμμόρφωσης με τις εν λόγω προδιαγραφές εμπορίας διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις των *περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου στα Γεωργικά Προϊόντα Νόμων του 2002 μέχρι 2007* και περιλαμβάνει εθνικούς Κανονισμούς και Διατάγματα.

Το Τμήμα Γεωργίας διενεργεί ελέγχους αυτεπάγγελτα σε όλα τα γεωργικά προϊόντα, και οι έλεγχοι αυτοί αφορούν τη συμμόρφωση των εμπορευμένων με τις προδιαγραφές εμπορίας των φρέσκων φρούτων και λαχανικών.

Ειδικές και γενικές προδιαγραφές εμπορίας για τα νωπά οπωροκπευτικά

Με βάση τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 543/2011 της Επιτροπής για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου όσον αφορά τους τομείς των οπωροκπευτικών και των μεταποιημένων οπωροκπευτικών, τα νωπά οπωροκπευτικά χωρίζονται σε δύο ομάδες: Στη μια ομάδα κατατάσσονται τα οπωροκπευτικά, η εμπορία των οποίων διέπεται από **ειδικές προδιαγραφές εμπορίας**, ενώ στη δεύτερη κατατάσσονται τα οπωροκπευτικά, η εμπορία των οποίων διέπεται από τις **γενικές προδιαγραφές εμπορίας**.

Με βάση τις πρόνοιες του Κανονισμού, **ειδικές προδιαγραφές εμπορίας** διέπουν την εμπορία των ακόλουθων γεωργικών προϊόντων:

- Μήλα
- Εσπεριδοειδή
- Ακτινίδια
- Μαρούλια, κατσαρά αντίδια και πλατύφυλλα αντίδια
- Ροδάκινα και νεκταρίνια
- Αχλάδια
- Φράουλες
- Γλυκές πιπεριές
- Επιτραπέζια σταφύλια
- Ντομάτες

Γενικές προδιαγραφές εμπορίας διέπουν την εμπορία των υπόλοιπων γεωργικών προϊόντων, με εξαίρεση τις μπανάνες και τις πατάτες. Συγκεκριμένα, για τις μπανάνες υπάρχουν πρότυπα εμπορίας σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1333/2011 και για τις πατάτες κατανάλωσης εθνικό πρότυπο (βλ. Παράρτημα 1).

Οι κάτοχοι των προϊόντων μπορούν να τα εκθέτουν προς πώληση, να τα διαθέτουν προς πώληση, να τα πωλούν, να τα παραδίδουν ή να τα διαθέτουν με οποιονδήποτε άλλο τρόπο στο εμπόριο, μόνο εάν πληρούν τις προδιαγραφές εμπορίας, και υπεύθυνοι για την τήρηση των εν λόγω προδιαγραφών εμπορίας είναι οι ίδιοι οι κάτοχοι. Ως κάτοχος ορίζεται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει στη φυσική κατοχή του τα σχετικά προϊόντα.

ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ

Τα **μέσα συσκευασίας** (π.χ. κιβώτια, χαρτόνια κ.λπ.) τα οποία χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά και τυποποίηση των γεωργικών προϊόντων πρέπει να είναι καθαρά. Τα προϊόντα πρέπει να συσκευάζονται με τέτοιο τρόπο ώστε να προστατεύονται κατάλληλα. Το περιεχόμενο του μέσου συσκευασίας πρέπει να περιλαμβάνει προϊόντα της ίδιας ποικιλίας, της ίδιας ποιοτικής κατηγορίας, του ίδιου μεγέθους και του ίδιου βαθμού ωριμότητας και ανάπτυξης.

Σε περίπτωση που χρησιμοποιούνται στο μέσο συσκευασίας **άλλα υλικά**, όπως χαρτί, για προστασία του προϊόντος, αυτά πρέπει να είναι καθαρά και σε τέτοια κατάσταση ώστε να μην προκαλούν οποιαδήποτε εσωτερική ή εξωτερική αλλοίωση ή ρύπανση στα προϊόντα και να επηρεάζουν δυσμενώς την ποιότητα ή τη γεύση των προϊόντων. Η χρήση υλικών, κυρίως χαρτιού, στο οποία έχει χρησιμοποιηθεί τοξικό μελάνι (π.χ. εφημερίδα) απαγορεύεται.

Σε κάθε προϊόν που παρουσιάζεται σε μέσο συσκευασίας πρέπει να αναγράφονται οι απαιτούμενες, σύμφωνα με τις προδιαγραφές εμπορίας, **ενδείξεις** με ευανάγνωστα και εμφανή στοιχεία στη μια από τις πλευρές της συσκευασίας, είτε με ανεξίτηλη εκτύπωση είτε με ετικέτα ενσωματωμένη ή στερεωμένη πάνω στη συσκευασία. Οι απαιτούμενες ενδείξεις σήμανσης παρατίθενται στο Παράρτημα 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Απαιτούμενες ενδείξεις σήμανσης σε κάθε μέσο συσκευασίας σε όλα τα στάδια εμπορίας (με εξαίρεση τα προϊόντα που πωλούνται ή παραδίδονται σε σταθμούς προετοιμασίας και συσκευασίας, τα προϊόντα που προορίζονται για βιομηχανική μεταποίηση ή για ζωοτροφές)

Προϊόν	Σήμανση
I. ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ (σύμφωνα με τον κοινοτικό Κανονισμό αριθ. 543/2011)	
<ul style="list-style-type: none">● Γλυκές πιπεριές● Μαρούλια, κατσαρά αντίδια, πλατύφυλλα αντίδια● Ακτινίδια● Νεκταρίνια και ροδάκινα● Ντομάτες	<ul style="list-style-type: none">(α) Ονοματεπώνυμο και διεύθυνση του συσκευαστή ή/και αποστολέα(β) Φύση του προϊόντος, εάν το περιεχόμενο δεν είναι εξωτερικά ορατό(γ) Χώρα καταγωγής του προϊόντος ολογράφως (π.χ. Κύπρος, Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία κ.λπ.)(δ) Ποιοτική κατηγορία(ε) Μέγεθος
<ul style="list-style-type: none">● Φράουλες	<ul style="list-style-type: none">(α) Ονοματεπώνυμο και διεύθυνση του συσκευαστή ή/και αποστολέα(β) Φύση του προϊόντος, εάν το περιεχόμενο δεν είναι εξωτερικά ορατό(γ) Χώρα καταγωγής του προϊόντος ολογράφως (π.χ. Κύπρος, Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία κ.λπ.)(δ) Ποιοτική κατηγορία
<ul style="list-style-type: none">● Μήλα● Αχλάδια	<ul style="list-style-type: none">(α) Ονοματεπώνυμο και διεύθυνση του συσκευαστή ή/και αποστολέα(β) Φύση του προϊόντος, εάν το περιεχόμενο δεν είναι εξωτερικά ορατό(γ) Ποικιλία(δ) Χώρα καταγωγής του προϊόντος ολογράφως (π.χ. Κύπρος, Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία κ.λπ.)(ε) Ποιοτική κατηγορία(στ) Μέγεθος
<ul style="list-style-type: none">● Επιτραπέζια σταφύλια	<ul style="list-style-type: none">(α) Ονοματεπώνυμο και διεύθυνση του συσκευαστή ή/και αποστολέα(β) Φύση του προϊόντος, εάν το περιεχόμενο δεν είναι εξωτερικά ορατό(γ) Ποικιλία(δ) Χώρα καταγωγής του προϊόντος ολογράφως (π.χ. Κύπρος, Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία κ.λπ.)(ε) Ποιοτική κατηγορία
<ul style="list-style-type: none">● Εσπεριδοειδή	<ul style="list-style-type: none">(α) Ονοματεπώνυμο και διεύθυνση του συσκευαστή ή/και αποστολέα(β) Φύση του προϊόντος, εάν το περιεχόμενο δεν είναι εξωτερικά ορατό(γ) Ποικιλία(δ) Χώρα καταγωγής του προϊόντος ολογράφως (π.χ. Κύπρος, Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία κ.λπ.)(ε) Ποιοτική κατηγορία(στ) Μέγεθος(ζ) Αναφορά του συντηρητικού ή άλλων χημικών ουσιών που έχουν χρησιμοποιηθεί στο μετά τη συγκομιδή στάδιο, όπου ισχύει.

II. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ

● Άλλα γεωργικά προϊόντα	(α) Ονοματεπώνυμο και διεύθυνση του συσκευαστή ή/και αποστολέα (β) Φύση του προϊόντος, εάν το περιεχόμενο δεν είναι εξωτερικά ορατό (γ) Χώρα καταγωγής του προϊόντος ολογράφως (π.χ. Κύπρος, Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία κ.λπ.)
--------------------------	---

III. ΠΡΟΤΥΠΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΜΠΑΝΑΝΩΝ (σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1333/2011)

● Μπανάνες	(α) Ονοματεπώνυμο και διεύθυνση του συσκευαστή ή/και αποστολέα (β) Φύση του προϊόντος, εάν το περιεχόμενο δεν είναι εξωτερικά ορατό (γ) Ποιοτική κατηγορία (δ) Χώρα καταγωγής του προϊόντος ολογράφως (π.χ. Κύπρος, Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία κ.λπ.) (ε) Περιοχή παραγωγής του προϊόντος ολογράφως (π.χ. Πέγεια) για τα προϊόντα καταγωγής ΕΕ (στ) Ποικιλία (ζ) Μέγεθος (η) Καθαρό βάρος
------------	---

IV. ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ ΠΑΤΑΤΩΝ

● Πατάτες	(α) Ονοματεπώνυμο και διεύθυνση του συσκευαστή ή/και αποστολέα (β) Φύση του προϊόντος, εάν το περιεχόμενο δεν είναι εξωτερικά ορατό (γ) Χώρα καταγωγής του προϊόντος ολογράφως (π.χ. Κύπρος, Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία κ.λπ.) (δ) Περιοχή παραγωγής του προϊόντος ολογράφως (π.χ. Ακάκι, Αστρομερίτης, Ξυλοφάγου, Λιοπέτρι, κ.λπ.) (ε) Ποικιλία (στ) Μέγεθος (ζ) Καθαρό βάρος
-----------	---

Τα **τιμολόγια και συνοδευτικά έγγραφα** πρέπει να αναγράφουν την ονομασία της χώρας καταγωγής (ολογράφως) και, κατά περίπτωση, την κατηγορία και την ποικιλία (όπου αυτά εφαρμόζονται).

Για τα προϊόντα που αποστέλλονται χύμα, φορτωμένα απευθείας σε μεταφορικό μέσο, οι ενδείξεις που αναφέρονται πιο πάνω πρέπει να αναγράφονται στο **έγγραφο που συνοδεύει το εμπόρευμα** ή σε δελτίο το οποίο τοποθετείται ευκρινώς στο εσωτερικό του μεταφορικού μέσου.

Οι **ποιοτικές κατηγορίες** στις οποίες ταξινομούνται τα προϊόντα με βάση τους κοινοτικούς κανονισμούς είναι:

- Έξτρα,
- I και
- II

(όπου εφαρμόζονται), και μόνο αυτές επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται τόσο στη σήμανση των προϊόντων όσο και στα τιμολόγια ή συνοδευτικά έγγραφα που τα συνοδεύουν. Οποιοσδήποτε άλλες ενδείξεις όπως SUPER EXTRA, AA, A1, A2, B κ.ο.κ. απαγορεύονται.

Όσον αφορά τη **σήμανση στο στάδιο της λιανικής πώλησης**, στο άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 543/2011 αναφέρεται σαφώς ότι: «Τα προϊόντα μπορούν να διατίθενται για πώληση υπό την προϋπόθεση ότι η επιχείρηση λιανικής πώλησης αναγράφει σε εμφανές σημείο δίπλα στο προϊόν και ευανάγνωστα τις ενδείξεις που αφορούν τη χώρα καταγωγής και, κατά περίπτωση, την κατηγορία και την ποικιλία κατά τρόπο που να μην παραπλανάται ο καταναλωτής». Οι απαιτούμενες ενδείξεις σήμανσης των φρέσκων φρούτων και λαχανικών στο στάδιο της λιανικής πώλησης παρατίθενται στο Παράρτημα 2.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Απαιτούμενες ενδείξεις σήμανσης των φρέσκων φρούτων και λαχανικών στο στάδιο λιανικής πώλησης (υπεραγορές, φρουταρίες, καταστήματα, κ.λπ.)

Προϊόν	Σήμανση
<ul style="list-style-type: none">● Γλυκές πιπεριές● Μαρούλια, κατσαρά αντίδια, πλατύφυλλα αντίδια● Ακτινίδια● Νεκταρίνια και ροδάκινα● Ντομάτες● Φράουλες● Μπανάνες	(α) Φύση του προϊόντος, εάν το περιεχόμενο δεν είναι εξωτερικά ορατό (β) Χώρα καταγωγής του προϊόντος ολογράφως (π.χ. Κύπρος, Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία κ.λπ.) (γ) Ποιοτική κατηγορία
<ul style="list-style-type: none">● Μήλα● Αχλάδια● Επιτραπέζια σταφύλια● Εσπεριδοειδή	(α) Φύση του προϊόντος, εάν το περιεχόμενο δεν είναι εξωτερικά ορατό (β) Ποικιλία (γ) Χώρα καταγωγής του προϊόντος ολογράφως (π.χ. Κύπρος, Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία κ.λπ.) (δ) Ποιοτική κατηγορία
<ul style="list-style-type: none">● Πατάτες	(α) Φύση του προϊόντος, εάν το περιεχόμενο δεν είναι εξωτερικά ορατό. (β) Χώρα καταγωγής του προϊόντος ολογράφως (π.χ. Κύπρος, Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία κ.λπ.) (γ) Περιοχή παραγωγής του προϊόντος ολογράφως (π.χ. Ακάκι, Αστρομερίτης, Ξυλοφάγου, Λιοπέτρι, κ.λπ.) (δ) Ποικιλία
<ul style="list-style-type: none">● Άλλα γεωργικά προϊόντα	(α) Φύση του προϊόντος, εάν το περιεχόμενο δεν είναι εξωτερικά ορατό. (β) Χώρα καταγωγής του προϊόντος ολογράφως (π.χ. Κύπρος, Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία κ.λπ.)

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να απευθυνθείτε στον Κλάδο Φυτοϋγείας και Εμπορικών Προδιαγραφών Γεωργικών Προϊόντων του Τμήματος Γεωργίας στο τηλέφωνο 22408630, στο φαξ 22408679 και στην ιστοσελίδα <http://www.moa.gov.cy/da>.

Κειμένο:

Πολύδωρος Ζαχαριάδης
*Λειτουργός Επιθεώρησης Προϊόντων Α΄
Κλάδος Φυτούγειας και Εμπορικών Προδιαγραφών
Γεωργικών Προϊόντων, Τμήμα Γεωργίας*

Επιμέλεια Έκδοσης

Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών

Σχεδιασμός/σελιδοποίηση εντύπου:

Αννα Κυριάκου

Εκτύπωση:

Κώνος Λτδ

ΓΤΠ 24/2020 - 1.500

Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών